

Hezkuntzak "Punttuka" aurkeztu du, Brailleen idazketa-irakurketa ikasteko euskarazko lehen metodoa

CREENAko profesionalak egin, materialak Haur eta Lehen Hezkuntzako ikasleei zuzenduta daude

Asteartea, 2022ko Maiatzaren 10a

Carlos Gimeno Hezkuntza kontseilariak 'Punttuka' aurkeztu du gaur, Haur eta Lehen Hezkuntzako ikasleei zuzendutako irakurketa eta idazketa euskaraz ikasteko metodoa, bai tintaz bai Braillez. Nafarroako Hezkuntza Bereziko Baliabide Zentroko (CREENA) Ikusmen Taldeak egin du.

2018tik 2021era bitartean, CREENAko profesionalen taldeak metodoaren kartillak eta baliabide osagarri ugari sortu ditu. Material guztia Haur eta Lehen Hezkuntzako ikasleentzat eta eskolatzearen edozein unetan Braille ikasi behar duten ikasle guztientzat da. Punttukaren aurkezpenean izan dira Mari José Cortés, Hezkuntza Departamentuko Gizarteratze, Berdintasun eta Bizikidetzat Zerbitzuko zuzendaria, eta metodoaren egileetako bi, Puri Mugiro eta Isabel Santesteban, eta Manuel del Portillo, Nafarroako ONCE-ren izenean, guztiak CREENAko Ikusmen Taldeko kideak.

CREENAko Ikusmen Taldearen helburu nagusia da ikusmen-urritasuna duten ikasleen eskola- eta gizarte-inklusio osoa lortzea. Lan hori ONCErekin batera egiten da, bi erakundeen arteko lankidetzat-hitzarmen baten esparruan.

Taldearen eguneroko lanean, euskarazko Braille irakurketa- eta idazketa-metodo berritzaile, inklusibo eta motibatzaile ez zegoela ikusi zen, eta ONCEk elementu horiek hartu zituen kontuan 2017an BRAITICO (Alfabetizazioko Braille Metodoa eta Irakurle-Idazle Gaitasuna) gaztelaniaz egiteko garaian. Beraz, ikusmen taldea euskarazko material berri bat egiten hasi zen artisau-eran, inongo argitaletxetara jo gabe, berritzailea eta inklusiboa izango zena eta materiala ikaskideekin partekatzeak aukera emango zuena, benetako inklusioa sustatuz eta DUA, Ikaskuntzaren Diseinu Unibertsalaren oinarri diren printzipioak betez, irudikapen-bitarteko ugari eskaintzen baititu:

- Bi dimentsioko irudiak sartzea, ikusmen-desgaitasuna duten pertsonen ikusmena eta ukimen aktiboa hobetzeko.
- Hiru dimentsioko objektuak sartzea, edukia hobeto ulertzeko.
- Taldeak landutako eta landutako letrekin lotutako bideoekin (bertsoak, olerkiak, abestiak) lotzen diren QR kodeen bidez soinu-edukiak sartzea.

Punttuka tradizioa lotzen duen metodoa da, fonemak bertso, olerki eta abarren bidez aurkezten baititu, gaur egungo teknologiek, QR kodeen bidez bertsoak eskuratuz.

Punttukak 34 kartilla ditu, eta horietan honako hauek sartzen dira: fonema guztiak, alderantzizko silabak, letra larriko zeinua, gaztelaniaren berezko fonemak, fonema bikoitzak eta puntuazio-zeinuak. Erabilitako hiztegia Nafarroako euskararen hiztegi ohikoenak barne hartuta hautatu da, eta, ikaskuntza-ordenan, Braillearen berezitasunak eta euskararen ezaugarriak hartu dira kontuan, 1993an Bilboko CRik (Ikusmen-desgaitasuna duten ikasleen hezkuntza-inklusiorako Baliabideen Zentroa) landu zuen lehen kartillan ezarrita zeudenak.

Punttukak baliabide osagarriak ere baditu, hala nola QR kodearen bidez horien lokuzioa duten poesiak biltzen dituen liburu bat; taldearen YouTubeko kanaleko bideoekin lotzen diren QR kodeak dituen dokumentu bat, bertso, kantu eta olerkiekin; 5 bagoi dituen jostailuzko tren bat, zuzeneko eta alderantzizko silabak eta kartillen osagarri diren hiru dimentsioko objektuak lantzeko.

Material hori guztia Nafarroan egin dute CREENAko ikusmen-taldeko Puri Mugiro Sorabilla, Isabel Santesteban Ezcurra, Sandra Navarro Balaguer eta Manuel del Portillo Elcanok.

Beraz, metodo horrek ikusmen-urritasuna duten euskal hiztunei alfabetatzea eta irakurketa-idazketa ikastea errazten die, metodo sekuentziatu, eguneratu eta testuinguru inklusiboetan, eta, azken batean, hezkuntza-

inklusioren beste urrats garrantzitsu bat da.

- ☒ Punttuka, Brailen idazketa-irakurketa ikasteko euskarazko lehen metodoa
- ☒ Punttuka, Brailen idazketa-irakurketa ikasteko euskarazko lehen metodoa
- ☒ Hezkuntzak "Punttuka" aurkeztu du, Brailen idazketa-irakurketa ikasteko euskarazko lehen metodoa